

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/169/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7521207874
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Brondoš
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7521207874.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Brondoša a sudcov JUDr. Martina Kolesára a JUDr. Petra Tutka v právnej veci navrhovateľky neodkladného opatrenia: A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XXX, proti povinnému z neodkladného opatrenia: D. B., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XXX, zastúpený: JUDr. Alena Rudohradská, advokátka, Rázusova 1, Košice, o nariadenie neodkladného opatrenia a o návrhu povinného z neodkladného opatrenia na zrušenie neodkladného opatrenia, o odvolaní povinného z neodkladného opatrenia proti uzneseniu sp. zn. 15C/176/2021-18 z 11. apríla 2022 v znení opravného uznesenia sp. zn. 15C/176/2021-44 z 20. septembra 2022 Okresného súdu Košice-okolie

rozhodol:

- I. Mení uznesenie v znení opravného uznesenia tak, že neodkladné opatrenie zrušuje.
- II. Stranám nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice-okolie (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým uznesením v znení opravného uznesenia zamietol návrh povinného na zrušenie neodkladného opatrenia a nepriznal stranám sporu náhradu trov konania.

2. Rozhodol tak o návrhu povinného, ktorým sa domáhal zrušenia predbežného (v súčasnej terminológii neodkladného) opatrenia nariadeného uznesením sp. zn. 15C/139/2012-7 zo dňa 3.9.2012, ktorým súd zakázal povinnému z NO nakladať, najmä darovať, predať, zaťažiť, založiť, zriadiť vecné bremeno a prenajať nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXXX, nachádzajúce sa v k.ú. E., a to z dôvodu, že bolo vydané na základe neodôvodneného a neexistujúceho nároku a neboli splnené základné náležitosti uložené zákonom na jeho vydanie, pričom týmto predbežným opatrením nemala byť vôbec poskytnutá ochrana. Tento návrh navrhovateľka skutkovo odôvodnila tým, že predmetné predbežné opatrenie nemalo byť súdom vôbec vydané, nakoľko medzi stranami v súvislosti s nehnuteľnosťami, ktoré povinný nadobudol titulom darovacej zmluvy od rodičov, nebol nikdy žiaden spor, že sa k svojim rodičom správal počas celého svojho života s patričnou úctou a rešpektom a dlhodobo im pomáhal aj v rámci ich rodinného podnikania, a ďalej, že v predmetnom uznesení Okresného súdu Košice-okolie absentujú v celom rozsahu skutkové a právne dôvody.

3. Súd prvej inštancie návrh povinného z NO na zrušenie neodkladného opatrenia právne posúdil podľa ustanovenia § 334 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a dospel k záveru, že nie je daný dôvod na zrušenie neodkladného opatrenia, a to až do doby skončenia konania vo veci vedenej na tamojšom súde pod sp. zn. 6C/84/2022, predmetom ktorého je určenie vlastníckeho práva navrhovateľky k predmetným nehnuteľnostiam, a ktorého skutkovým základom je vrátenie daru, keďže medzi stranami začali nezhody v roku 2007, kedy sa povinný prestal starať o v tom čase maloletého syna, čo mu rodičia vyčítali, od kedy s nimi prestal komunikovať, začal ich ohovárať, veľmi vulgárne sa vyjadrovať na ich adresu, čo sa dozvedeli od susedov, snažil sa im ubližovať nielen psychicky, ale

aj fyzicky, nekomunikoval s nimi ako s rodičmi, nenavštevoval ich a vulgárne im nadával pred cudzími ľuďmi, a to aj napriek tomu, že mu nedali žiadnu príčinu k takémuto správaniu.

4. Uznesenie napadol včas podaným odvolaním povinný z NO s návrhom, aby ho odvolací súd zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V odvolaní v podstatnom namietal, že podmienky na nariadenie predbežného opatrenia neboli (späťne) nikdy splnené, pričom dôvodom zrušenia predbežného opatrenia podľa § 77 ods. 2 O.s.p (t.č. § 334 CSP) je, že pominú dôvody, pre ktoré bolo predbežné opatrenie nariadené, resp. ho možno zrušiť aj vtedy, ak sa dodatočne zistí, že predpokladané dôvody nie sú dané, keďže nie je totiž vylúčené, že neskôr alebo tiež pri vykonávaní dôkazov vo veci samej súd zistí, že predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia neboli dané. Poukázal pri tom na závery uznesenia NS SR z 29.jún 2011, sp. zn. 4M C do 5/2011. V ďalšej časti poukázal na vady uznesenia o nariadení predbežného opatrenia, ktorým sa poskytla ochrana nedôvodnému a neexistujúcemu nároku navrhovateľky, a na pochybenia prvoinštančného súdu, ktoré podľa neho nemožno nijakým spôsobom konvalidovať. Svojimi odvolacími námietkami vytykajúcimi nesprávne právne posúdenie veci, povinný podľa posúdenia odvolacieho súdu uplatnil odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Odvolací súd pre úplnosť poznamenáva, že v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, musí prihliadať, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené. Naproti tomu, vo vzťahu k ostatným odvolacím dôvodom, je odvolací súd podľa ust. § 380 ods. 1 CSP viazaný ich vymedzením v odvolaní, a preto na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s ust. § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodnutí o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenia zistil (por. Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, 1269s).

5. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie povinného ako podané včas a oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP, s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné, lebo napadnuté uznesenie nie je vecne správne, a preto odvolací súd podľa ust. § 388 CSP napadnuté uznesenie v znení opravného uznesenia zmenil tak, že neodkladné opatrenie zrušil.

6. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd uvádza, že vo všeobecnosti právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikáciou konkrétnej právnej normy na zistený skutkový stav vyvodzuje zo skutkových zistení, aké práva a povinnosti majú subjekty konania podľa hmotného práva. Nesprávnym právnym posúdením je potom potrebné rozumieť omyl v tomto postupe, a teda nesprávnosť pri aplikácii práva na skutkové zistenia. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak súd neaplikoval právnu normu vôbec, alebo ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak aj aplikoval správny predpis, ktorý si nesprávne vyložil alebo napokon ak aplikoval správny predpis, ktorý tiež správne interpretoval, avšak právnu normu nesprávne na zistený skutkový stav použil, v skutkových okolnostiach teda z právnej normy vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach strán.

7. Podľa § 334 CSP súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

8. Uznesením o nariadení neodkladného opatrenia je súd viazaný, len čo ho vyhlásil; ak nebolo vyhlásené, len čo ho vydal (§ 327 ods. 1 CSP). Vykonateľným sa stáva v súlade so špeciálnym ustanovením § 332 CSP a právoplatnosť nadobúda v zmysle všeobecného § 238 ods. 1 CSP. Po konštituovaní právnych účinkov neodkladného opatrenia umožňuje zákon jeho zrušenie na základe univerzálneho kritéria, ktorým je odpadnutie dôvodov, pre ktoré bolo nariadené. O zrušení neodkladného opatrenia pre odpadnutie dôvodov môže súd rozhodnúť výlučne na návrh. Z procesného hľadiska je takýto návrh prípustný v nadväznosti na reálne právne účinky neodkladného opatrenia, teda od vykonateľnosti uznesenia, ktorým bolo nariadené. To platí bez ohľadu na právo protistrany podať proti uzneseniu o neodkladnom opatrení odvolanie. Pre neodkladné opatrenie je totiž rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP) a prípadné dodatočné odpadnutie dôvodov nemôže odvolací súd zohľadniť. Z daného hľadiska môže byť predmetom odvolacieho prieskumu iba splnenie zákonných podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia v čase vydania napadnutého

rozhodnutia, a nie odpadnutie dôvodov jeho nariadenia, ako to predpokladá § 334 CSP. Na základe rovnakého princípu nemôže byť dôvodom na zrušenie neodkladného opatrenia podľa § 334 CSP to, že podmienky na jeho nariadenie neboli (späťne) nikdy splnené. Odpadnutie dôvodov, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie pôvodne nariadené, nadväzuje na znenie § 325 ods. 1 CSP. Toto ustanovenie umožňuje nariadiť neodkladné opatrenie len v dvoch prípadoch, a to z dôvodu potreby bezodkladne upraviť pomery alebo z dôvodu obavy, že exekúcia bude ohrozená. Aj k zrušeniu neodkladného opatrenia môže teda viesť iba odpadnutie toho dôvodu, pre ktorý bolo pôvodne nariadené. Dôkazné bremeno vo vzťahu k splneniu danej podmienky zaťažuje stranu, ktorá sa zrušenia neodkladného opatrenia domáha. Odpadnutie dôvodov nariadenia neodkladného opatrenia môže spočívať aj v tom, že medzi dotknutými subjektmi sa zmenila alebo nastala nová hmotnoprávna situácia, v dôsledku ktorej zanikla potreba bezodkladnej úpravy pomerov alebo obava z ohrozenia exekúcie. Do úvahy prichádza aj splnenie povinnosti dlžníkom alebo relevantný stav exekučného konania; avšak v danej súvislosti má vždy prednosť aplikácia osobitného ustanovenia § 338 písm. a) CSP, pokiaľ sú splnené tam uvedené zákonné podmienky zrušenia neodkladného opatrenia. O návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia rozhoduje súd prvej inštancie, a to spravidla bez pojednávania (§ 339 CSP). Pokiaľ zistí splnenie zákonných dôvodov v zmysle § 334 CSP, uznesením neodkladné opatrenie zruší, inak návrh zamietne. Právne účinky neodkladného opatrenia zanikajú právoplatnosťou uznesenia o jeho zrušení (Števček, M. a kol.: Civilný sporový poriadok. Komentár, Praha: C.H. Beck, 2016, s. s. 1132 - 1134).

9. V danom prípade súd prvej inštancie nariadil neodkladné (predbežné) opatrenie, ktorým zakázal povinnému nakladať s nehnuteľnosťami zapísanými na LV č. XXXXX, nachádzajúcimi sa v k.ú. E., pred začatím konania vo veci samej, bez toho, aby v rozpore s vtedy platnou procesnou úpravou (§ 76 ods. 3 O.s.p.), uložil navrhovateľom povinnosť v ustanovenej lehote podať návrh na začatie konania vo veci samej.

10. Počas trvania účinkov neodkladného opatrenia sa môže protistrana domáhať jeho zrušenia pre odpadnutie dôvodov, ktoré pôvodne viedli k jeho nariadeniu (§ 334 CSP). To bez obmedzenia platí aj v prípade neodkladného opatrenia pred začatím konania, ktoré bolo nariadené bez uloženia povinnosti podať žalobu vo veci samej. Popri tomto návrhu má strana, proti ktorej neodkladné opatrenie smeruje, k dispozícii žalobu, na ktorú sa vzťahuje obligatórna poučovacia povinnosť súdu v zmysle § 337 ods. 1 a 2 CSP (Števček, M. a kol.: Civilný sporový poriadok. Komentár, Praha: C.H. Beck, 2. vydanie, 2022, s. 1283-1284).

11. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu a pripojeného spisu OS Košice-okolie sp. zn. 6C 84/2022 a preskúmaní skutkových a právnych dôvodov návrhu a napadnutého uznesenia zistil, že súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní prejednávanej veci dôsledne nespravoval cit. ustanoveniami a vyššie uvedenými zásadami právnej teórie a ustálenej súdnej praxe a na podklade zistených skutočností dospel k nesprávnemu záveru, že v danom prípade sú splnené zákonné predpoklady pre zachovanie účinkov nariadeného NO. Podľa posúdenia odvolacieho súdu, dôvodom, pre ktorý bolo nariadené (vydané) neodkladné (predbežné) opatrenie bola ochrana (sporného) vlastníckeho práva navrhovateľky k predmetným nehnuteľnostiam, ktorá sa ako darkyňa dožadovala ich vrátenia z dôvodu, že sa povinný ako obdarovaný správal k nej tak, že hrubo porušoval dobré mravy. Z obsahu spisu OS Košice-okolie sp. zn. 6C 84/2022 odvolací súd zistil, že toto konanie, predmetom ktorého bolo určenie vlastníckeho práva navrhovateľky k predmetným nehnuteľnostiam, bolo právoplatne skončené zastavením po tom, ako navrhovateľka NO v procesnom postavení žalobkyne v konaní 6C 84/2022 vzala žalobu späť z dôvodu mimosúdnej dohody s povinným z NO v procesnom postavení žalovaného v konaní 6C 84/2022.

12. Z uvedených dôvodov, keďže konanie vo veci vedenej pod sp. zn. 6C/84/2022 bolo právoplatne skončené, odvolací súd postupoval podľa ust. § 388 CSP a napadnuté uznesenie v znení opravného uznesenia zmenil tak, že neodkladné opatrenie zrušil pre odpadnutie dôvodov, ktoré pôvodne viedli k jeho nariadeniu.

13. Podľa § 396 ods. 2 CSP, ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie. V súlade s cit. ust. odvolací súd zmenil uznesenie i v závislom výroku o trovách konania a rozhodol o trovách celého konania podľa ust. § 255 ods. 1 CSP tak, že nepriznal plne úspešnému povinnému náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a trov odvolacieho konania, keďže ich náhradu ani nepožadoval.

14. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, a to z dôvodov uvedených v ust. § 420 a nasl. CSP. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch uvedených v ust. § 429 ods. 2 CSP.